

fot. Edyta Wittchen

Andrzej Strumiłło urodził się 23.10.1927 roku w Wilnie. Dzieciństwo spędził w Świącianach nad Żejmianą, w Wilnie i Lidzie, okres młodości na ziemi nowogrodzkiej. Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi pod kierunkiem Władysława Strzebińskiego i w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (dyplom 1950). Był asystentem tych uczelni w latach 1949–1953 i profesorem kontraktowym ASP w Krakowie (1977–1980). Był pomysłodawcą i od 1977 roku komisarzem interdyscyplinarnych Spotkań Sztuka i Środowisko w Wigrach, których efektem są (oprócz wystaw i publikacji) programy dla Wigierskiego, Suwalskiego i Mazurskiego Parku Krajobrazowego, a później dla Wigierskiego Parku Narodowego oraz fundacji Zielone Płuca Polski. W okresie 1982–1984 był kierownikiem pracowni graficznej przy sekretariacie ONZ w Nowym Jorku. W latach 1987–1988 był także wykładowcą filii ATK w Suwałkach. Andrzej Strumiłło uprawia wiele dyscyplin: malarstwo, grafikę, rysunek, fotografię, ilustrację, projektowanie książek, wystawiennictwo, scenografię, rzeźbę oraz poezję i eseistykę.

Miał ponad sto wystaw indywidualnych (malarstwa, rysunku, ilustracji, fotografii) w kraju i za granicą, (min.: Warszawa, Wrocław, Kraków, Szczecin, Łódź, Katowice, Olsztyn, Elbląg, Toruń, Płock, Radom, Suwałki, Białystok, Pekin, New Delhi, Ulan Bator, Hanoi, Katmandu, Tokio, Berlin, Brema, Antwerpia, Mediolan, Duisburg, Praga, Bratysława, Moskwa, Leningrad, Wilno, Kowno, Druskienniki, Szawle, Južno-Sachalińsk, Nowy Jork, Meadville, Mińsk). Uczestniczył w trudnej do oszacowania liczbie ekspozycji zbiorowych (w tym reprezentujących sztukę polską za granicą), min.: w Nowym Jorku, Hawanie, Bielefeld, Edynburgu, Lizbonie, Madrycie, Rzymie, Genewie, Lyonie, Düsseldorfie, Hanowerze, Münster, Leverkusen oraz na Biennale w São Paulo i Wenecji. Andrzej Strumiłło należy do Związku Polskich Artystów Plastyków (od 1952 r.) i Związku Polskich Artystów Fotografików (od 1978 r.). Po 1956 roku Andrzej Strumiłło dzięki współpracy z Polską Izbą Handlową (dla której artysta projektował pawilony wystawiennicze) w tych trudnych czasach mógł podróżować po Europie i krajach Dalekiego i Środkowego Wschodu. Odbił wiele podróży: do Rumunii, Jugostawii, Włoch, Niemiec, Francji, Belgii, Wielkiej Brytanii, Szwecji, Nepalu, Indii, Japonii, Tajlandii, wojennego Wietnamu, Mongolii, Chin, Syrii, Turcji, Syberii i Kaukazu. Jako owoc podróży artystycznych stworzył cykle rysunkowe i fotograficzne, min.: Chiny, 1954 i 1961, Włochy, 1957, Daleki Wschód, ZSRR, 1958, Indie, 1959, 1970 i 1972, Mongolia, 1967, Wietnam, 1969, 1970 i 1978, Nepal, 1974 i 1980, Japonia i Tajlandia, 1978. Zgromadził kolekcje sztuki i przedmiotów kultury materialnej Dalekiego i Środkowego Wschodu dla Muzeum Etnograficznego w Krakowie i Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie. Artysta mieszkał i tworzył w Łodzi, Warszawie, na Mazurach i Suwalszczyźnie a obecnie w Warszawie. Jest autorem, współautorem, autorem projektów graficznych lub ilustratorem ponad stu pięćdziesięciu książek (w tym wydawnictw popularno-naukowych), licznych publikacji o kulturze i przyrodzie (min. Nepal, Mazurski, Suwalski oraz Wigierski Park Krajobrazowy), tomów poezji i albumów – autor czterech tomów ilustrowanej poezji: *Moje* (Wydawnictwo Literackie, Kraków 1970), *Jak* (Wydawnictwo Literackie, Kraków 1983), *Ja* (Oficyna Wydawnicza Stopka, Łomża 2010), *Ja 2* (Wydawnictwo Arkadia, Suwałki 2011) oraz dzienników *Factum Est. Dzienniki 1978–2006* (Oficyna Wydawnicza Stopka, Łomża 2008), jest jednym z inicjatorów wydania (wraz z Czesławem Miłoszem i Tomaszem Venclovą) oraz autorem koncepcji *Księgi Wielkiego Księstwa Litewskiego* (Ośrodek Pogranicze, Sejny 2009) – tomu esejów (dwudziestu autorów z Polski, Litwy i Białorusi) przetłumaczonych na język litewski, białoruski i angielski. W 2011 roku został wydany album prezentujący całokształt twórczości artysty – *SUMMA* (Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno – Kulturalnych „Nad Czarną Hańczą” w Suwałkach). Artysta został uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi i nagrodami za osiągnięcia artystyczne, propagowanie kultury polskiej za granicą oraz działalność społeczną, m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1999), Bundesverdienstkreuz (1999), Złotym Medalem Gloria Artis (2005), dwukrotnie nagrodą Ministra Kultury i Sztuki, nagrodą Ministra Spraw Zagranicznych, nagrodą Miasta Warszawy, nagrodą Marszałka Województwa Podlaskiego oraz tytułami: Zasłużony dla Miasta Suwałk (2001), Honorowy Obywatel Miasta Suwałk (2002), Honorowy Ambasador Kultury Podlasia (2009). W styczniu 2004 roku otrzymał honorową nagrodę Złotych Kluczy Kuriera Porannego jako wyraz uznania czytelników za obywatelską postawę i wieloletnią bezinteresowną pracę dla regionu i kraju. Od 2008 roku Andrzej Strumiłło jest patronem Centrum Sztuki Współczesnej & Galerii Andrzeja Strumiłły w Suwałkach (oddziału Muzeum Okręgowego). W tym okresie w suwalskiej galerii szeroko prezentowana była twórczość i zbiory autorskie Andrzeja Strumiłły z zakresu prawie wszystkich dyscyplin, które artysta uprawia, czyli: malarstwo wielkoformatowe (min. cykle: *Psalmy*, *EXIT*, *Apokalipsa*, *Okna*, *LOT*, *Głowa*, *Cykl Wileński*), ponadto rysunki, gwasze, ilustracje książkowe, rzeźby, cykle fotografii (Nowy Jork, *Kościuszki 7*, Indie, Mongolia, Nepal, Japonia, *Medytacje w Synagodze Sejneńskiej* czy *Autoportret – fotografie z życia*).